

NOTAT

Bilag 4.2: Investering af strategisk råderum 2025

1. september 2025

Formål

Notatet beskriver forslag til, hvordan bestyrelsen kan prioritere sit aktuelle råderum i 2025 på i alt 49 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler (DEM).

Løsning

Det strategiske råderum foreslås prioriteret inden for initiativerne i tabellen nedenfor.

Initiativ	Beløb, mio. kr.	Udmøntning
Forsvarsrettet vejledningsindsats i erhvervshusene	5	September
Udvidelse af APUS * (Ukrainesamarbejde)	13	September
Udvidelse af APUS * (Udvidelse af programmets tilbud)	11	November
Styrkelse af signaturindsatser*	20	November
I alt	49	

* Beløbet kan stige, hvis der kommer yderligere tilbageløbsmidler fra projekterne i bestyrelsens portefølje i den resterende del af 2025

Tre initiativer skal bidrage til at styrke danske virksomheder på forsvarsområdet med konkrete og efterspurgte tilbud. Desuden foreslås det at bruge 20 mio. kr. på at styrke dele af Virksomhedsprogrammet, Iværksætterprogrammet og Erhvervsfyrtårnene, der udmøntes på bestyrelsesmødet den 6. november.

Investeringer i forsvarsrelevante virksomheder

Den aktuelle sikkerhedspolitiske situation medfører presserende behov for at understøtte, at dansk erhvervsliv i højere grad kan imødekomme behovene i det danske forsvar og hos vores allierede med produkter og serviceydelser. Erhvervshusenes bestyrelses input til investeringsplanen for 2026 (jf. appendiks 5.a) rummer tydelig efterspørgsel efter tiltag for dels at fremme, at flere SMV'er deltager i forsvarets og/eller forsvarsindustriens værdikæder, dels at fremme accelerationen af forsvarsrelevante virksomheder. Der peges bl.a.

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
@: deb@erst.dk
Erhvervsfremmebestyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

2024-16963

både på behov for landsdækkende indsatser med et bredere fokus på afklaring af forretningspotentiale, styrket viden om forsvarets behov og processer, tilskud til rådgivning, innovationssamarbejder, eksport og på specifikke behov ift. bl.a. droner, maritim industri, cybersikkerhed.

Bestyrelsen har igangsat flere indsatser, som har til formål at styrke dansk forsvarsindustri: klyngeindsats (via CenSec) og accelerator for ubemandede systemer (APUS). Sekretariatet har undersøgt mulighederne for, at bestyrelsen kan investere i yderligere relevante indsatser og samtidig bygge videre på eksisterende indsatser og aktører, der kan bidrage med eksekveringskraft og tempo, der er tungtvejende hensyn i den aktuelle situation. På den baggrund foreslår sekretariatet indledningsvis to indsatser; en bred landsdækkende indsats og en målrettet indsats ift. droner.

Derudover foreslås, at sekretariatet arbejder videre med at afdække yderligere muligheder mhp. bl.a. at sikre sammenhæng mellem erhvervsfremmeindsatsen og regeringens kommende forsvarsindustrielle strategi mhp. yderligere forsvarsrelaterede investeringer i 2026, jf. bilag 5.2.

Forsvarsrettet vejledningsindsats i erhvervshusene – 5 mio. kr.

Det foreslås at investere i en landsdækkende vejledningsindsats forankret i erhvervshusene, der oplever stor interesse fra virksomhederne og øget efterspørgsel efter vejledning og viden. Indsatsen skal primært styrke den specialiserede vejledning af SMV'er med potentiale for at levere til Forsvaret eller de hovedleverandører, der leverer til Forsvaret (både inden for etablering og materiel). Formålet er bl.a., at flere SMV'er får afklaring af deres potentiale, muligheder og barrierer for at blive leverandør på forsvarsområdet, og hvilke skridt virksomheden kan tage for at eksekvere herpå. Indsatsen vil også kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig allokering af ressourcer i virksomhederne ved at styrke deres viden om, hvad det kræver at levere til Forsvaret og realistisk vurdere deres markedspotentiale i den henseende.

Indsatsen er særlig strategisk relevant nu og i de kommende år, hvor mange SMV'er har øget behov for kvalificeret vejledning vedr. omstilling til eller indgåelse i forsvarsrelaterede værdikæder, samarbejder og anskaffelsesprocesser givet de større forsvarsbudgetter i Danmark og hos allierede.

Investeringen vil styrke erhvervshusenes specialiserede vejledning på forsvarsområdet og blive udrullet i dialog med relevante statslige myndigheder. Herudfra ventes den bl.a. at omfatte:

- Udvikling af et fælles dialogværktøj til at identificere og modne danske SMV'er, der har potentiale til at blive leverandør til forsvar eller forsvarsindustri (der evt. også udvikles til brug på Virksomhedsguiden).
- Kompetenceudvikling vedrørende forsvarsmarkedet af forretningsudviklere i erhvervshusene.
- 1:1 potentialeafklaring og vejledning afparate virksomheder om markedspotentiale og adgangsbarrierer og salg til det offentlige.

- Kollektive arrangementer (fx lokale arrangementer ifm. udvidelser af etablering eller regionale styrkepositioner og/eller målrettede webinarer om at blive leverandør til specifikke dele af Forsvaret/forsvarsindustrien).

Indsatsen vil bl.a. bidrage til afklaring af markedspotentiale, øge kendskabet til krav, certificeringer m.v., udvikling af handlingsplaner og henvise videre til andre eksisterende tilbud. Det kan bidrage med den afledte effekt, at flere forsvarsorienterede virksomheder benytter eksisterende effektive tilbud under Virksomhedsudvikling Danmark, hvilket er relevant, da målgruppen historisk set relativt sjældent har gjort brug heraf.

Indsatsens varighed vil være fra 2025 til 2027. Investeringen ventes at understøtte, at ca. 325 virksomheder modtager specialiseret vejledning, og at der gennemføres ca. 25 kollektive arrangementer. Vejledningen suppleres og koordineres med en indsats i Erhvervsstyrelsen for styrket digital vejledning om forsvarsmarkedet på Virksomhedsguiden. Tilsagnet vil blive udstedt umiddelbart efter indeværende møde.

Udvidelse af APUS

Bestyrelsen investerede i 2024 17 mio. kr. i en accelerator for ubemandede systemer (APUS) med Odense Robotics som operatør. Indsatsens formål er at styrke Danmarks position inden for ubemandede systemer, især dual-use-teknologier og relateret til kritisk infrastruktur med fokus på internationale brændpunkter som Ukraine. Programmet henvender sig til iværksættere og SMV'er med potentiale inden for ubemandede løsninger og hjælper dem med at udvikle, internationalisere og modnes til nye markeder. Indsatsen varighed er fra 2025 til 2028.

Odense Robotics og CenSec (projektspartner) kan allerede nu dokumentere en markant efterspørgsel fra relevante virksomheder efter at indgå i acceleratorprogrammet. Samtlige af projektets midler til accelerationsforløb med virksomheder er forpligtet efter modtagelse af et betydeligt antal kvalificerede ansøgninger fra virksomheder i hele landet i programmets første to ansøgningsrunder, der er afholdt i 2025. Der resterer således ikke midler til at støtte nye virksomheder i de resterende tre år af projektet, der kører frem til udgangen af 2028. De udvalgte virksomheder er jævnt fordelt geografisk.

Det foreslås derfor, at bestyrelsen investerer yderligere i APUS i 2025. Det er afgørende, at investeringerne foretages inden for en kort tidshorisont, da den nuværende situation i Ukraine med hastig teknologisk udvikling udgør et vindue for opbygning af dansk-ukrainske virksomhedssamarbejder, der samtidig kan levere et bidrag til Ukraines forsvarskamp. Hvis der investeres nu, kan flere virksomheder inkluderes i programmet og indgå i værdifulde netværk og testmuligheder i en aktiv krigszone. Yderligere investeringer vil bidrage til at styrke Danmarks position i en strategisk vigtig sektor gennem opbyggelse af

internationale partnerskaber, øget innovationstempo og åbning af eksportmuligheder.

Det foreslås, at bestyrelsen investerer som følger i APUS:

1. *Øget Ukrainesamarbejde – Op til 13 mio. kr.*

Det foreslås at udmønte et tillægstilsagn til Odense Robotics på op til 13 mio. kr. målrettet styrkelse af acceleratorens aktiviteter i relation til Ukraine.

Herunder øremærkes 3 mio. kr. til aktiviteter, der skal sikre, at flere danske virksomheder inden for kort tid får adgang til at teste deres produkter i Ukraine og til dansk-ukrainsk partnerskabsfacilitering. Det vurderes at kunne understøtte 6-8 danske virksomheder, primært for at tilbyde mere dybdegående forløb for eksisterende deltagere i programmet.

Derudover foreslås det at investere op til 10 mio. kr. i, at Odense Robotics og CenSec foranstalter strategisk målrettede og intensive produktudviklingsforløb for virksomheder, fx innovationschallenges, med fokus på udvikling, test og tilpasning af produkter samt forberedelse til produktion, skalering og eksport på baggrund af ukrainske behov vedrørende droner og ubemandede systemer. Sekretariatet vil i den forbindelse gå i dialog med operatørerne i forhold til tilrettelæggelse af den konkrete indsats og de mest egnede virkemidler. Herunder afsøges mulighederne for involvering af EIFO og relevante ukrainske myndigheder, der begge vurderes vigtige for at øge sandsynligheden for succes. Indsatsen koordineres med øvrige statslige indsatser og strategier på området. For 10 mio. kr. forventes 5-12 SMV'er at kunne få støtte til at deltage, hvoraf cirka halvdelen forventes at kunne gennemføre et helt udviklingsforløb. Tillægstilsagn forventes at blive udstedt umiddelbart efter indeværende møde.

2. *Udvidelse af programmets tilbud – 11 mio. kr.*

Det foreslås, at bestyrelsen reserverer 11 mio. kr. til en direkte tildeling til at udvide acceleratorens tilbud. Udvidelsen vil betyde, at yderligere 4-6 virksomheder kan deltage i intensive forløb. Samtidig kan programmet udvides med nye, efterspurgte tilbud til virksomhederne. Acceleratorens tilbud kan fx udvides med et større fokus på at understøtte virksomhederne i at få adgang til relevante kunder og investorer, herunder at få aftaler med de første kunder. Hermed vil virksomhederne stå med en stærk business case over for både investorer og potentielle kunder. Dette vurderes særligt relevant for at tiltrække privat kapital mhp. skalering. Ligeledes muliggør udvidelsen et stærkere fokus på samarbejdet mellem danske og ukrainske virksomheder, herunder hurtigere test og feedback i Ukraine og flere partnerskaber med aktiviteter i begge lande.

Eksempelvis har virksomheden Robotto modtaget støtte gennem projektet. Robotto har udviklet en løsning til behandling af data direkte på dronen, hvilket gør det muligt for dronen at operere fuldstændigt autonomt i realtid. Gennem programmet har virksomheden fået mulighed for at teste deres løsning ved fronten i Ukraine, og de har fået hjælp til at være mere til stede i Ukraine og indgå i dialog med ukrainske brigader. Sekretariatet vil sammen med operatørerne kvalificere indholdet i udvidelsen frem mod næste møde den 6. november 2025, hvor bestyrelsen vil blive præsenteret for et oplæg til midlernes anvendelse.

Styrkelse af signaturindsatser – 20 mio. kr.

Bestyrelsen skal på mødet den 6. november 2025 udmønte midler til Virksomhedsprogrammet, Iværksætterprogrammet og Erhvervsfyrtårne III. Det foreslås, at sekretariatet anmodes om oplæg til, hvordan 20 mio. kr. og evt. yderligere tilbageløbsmidler investeres mest hensigtsmæssigt i de tre signaturindsatser ud fra ansøgningernes kvalitet og især hensynet til effekt. Det muliggør et tværgående blik på, hvordan yderligere midler mest effektivt understøtter bestyrelsens strategiske mål, når ansøgeradfærden er kendt på de tre områder. Bestyrelsen vil herudfra blive præsenteret for en model for konkret fordeling af midlerne på mødet i november.